

پیش‌گفتار مترجم

«غورو و تعصّب و... زامبی‌ها؟ شوخي می‌کنی!»

این اولین واکنش من بود به دیدن اسم کتاب که خدایا! یعنی چه؟ آخر جین آستن بیچاره و دوران ویکتوریا را چه به زامبی‌ها؟! و کتاب را کتاب گذاشت تا اینکه چندین ماه بعد، ترجمه‌اش به من پیشنهاد شد و خط اولش را خواندم:

«همه‌ی عالم می‌دانند که وقتی یک زامبی مغزی را به چنگ آورده، قاعده‌تاً باز هم مغزهای بیشتری می‌خواهد.»

برای دوستانی که از لحن هجوامیز آستن در وصف رسوم دوران ویکتوریا خبر ندارند، باید گفت که جمله‌ی اصلی، یعنی «همه‌ی عالم می‌دانند که مرد جوان و پولدار، قاعده‌تاً زن می‌خواهد» از معروف‌ترین و طعنه‌آمیزترین جملات ادبی در وصف رسوم سفت و سخت دوران ویکتوریا است. دورانی که در آن، به زیرشلواری «اسمشونبر» می‌گفتند و غایت زن را در ازدواجی موفق می‌دانستند. اما حال است گراهام به قلم هجو، اثر معروف آستن را به داستانی درخور خواننده‌ی قرن ۲۱ بدل کرده که در آن، «اسمشونبر»‌ها زامبی‌هایی گرسنه‌ی مغز هستند و زنان دوران ویکتوریا، علاوه بر آموختن ملیله‌دوزی و گلدوزی و شعرو ادب، هنرهای مرگبار را برای مبارزه با این موجودات شنیع می‌آموزنند.

پیش از اقدام به ترجمه سعی کردم با ترجمه‌های موجود از «غرور و تعصب» آشنا شوم و در این میان، ترجمه‌ی جناب رضا رضایی راشیواتر و در عین حال، وفادار به متن یافتم؛ از این رو پس از شروع ترجمه، خواسته و ناخواسته، شباهت‌هایی ترجمه‌ی بندۀ واشان حاصل می‌شد که بخش اعظم آن به دلیل غرق شدن در لحن شیوه‌ای ترجمه‌ی فارسی و خوگرفتن با فضای آن بود. با این وجود، هر کجا شباهتی از حد می‌گذشت، تلاش کردم تا تغییری در آن ایجاد کنم که خواننده این کتاب را گرته‌برداری از متن فارسی نداند.

در پایان لازم می‌دانم از آقایان نیما کهندانی و محمد جمالی به خاطر تلاش‌هایشان برای گرفتن حق نشر این کتاب تشکر کنم؛ کاری که علی‌رغم مشکلات پیش‌رو، ستودنی است. همگی امیدواریم تا این شیوه‌ی نیک بیش از پیش در کشور ما جای‌یافتد.

بهنام حاجی‌زاده

همه‌ی عالم می‌دانند که وقتی یک زامبی مغزی را به چنگ آورده، قاعده‌ای باز هم مغزهای بیشتری می‌خواهد. این حقیقت در هنگام حمله‌ی اخیر به ندرفیلد پارک^۱ روش‌تر شد؛ که در طی آن، گله‌ای مرده‌ی متحرک، خانواده‌ای هجده‌نفره را سلاخی کردند و خوردند.

روزی همسر آقای بنت به او گفت: «آقای بنت عزیز، شنیدی ندرفیلد پارک رو دوباره اجاره دادن؟»

آقای بنت در جواب گفت که نه، نشنیده است و طبق برنامه‌ی هر روز صبحش، سروقت تیز کردن خنجر و روغن کاری تفنگ فتیله‌ای اش برگشت؛ چرا که در هفته‌های اخیر، حملات اسماشونبرها به شکل هشداردهنده‌ای افزایش یافته بود.

خانم بنت گفت: «ولی اجاره شده.»

آقای بنت جوابی نداد.

زنش بی‌طاقة شد و با صدای بلند گفت: «نمی‌خوای بدونی چه کسی اجاره‌اش کرده؟»

- ای زن ابله، منم به فکر اون‌ها هستم! می‌خوام ذهن‌شون روی هنرهای مرگبار متتمرکز باشه تا اینکه با فکر و خیال ازدواج و ثروت مغشوشه بشه، درست همونظرور که فکر تو مغشوشه شده! آگه می‌خوای، برو و این بینگلی^۱ و بیین، هرچند بهت هشدار می‌دم هیچ‌کدام از دخترهای من چنگی به دل تعمی‌زن؛ همه‌شون مثل مادرشون احمق و خرفتن، البته لیزی استثناست و بیشتر از خواهرهایش غریزه‌ی کشنده داره.

- آقای بنت، چطور دلت می‌آد اینطوری توی سربچه‌های خودت بزنی؟ تو خوشست می‌آد من رودق بدی. اصلاً به فکر اعصاب ضعیفم نیستی.

- اشتباه می‌کنی، عزیزم. خیلی هم برای اعصابت احترام قائلم. دوست قدیمی منه. توی این بیست سال گذشته که نشنیدم درباره چیز‌دیگه‌ای حرف بزنی.

آقای بنت آن چنان ترکیب عجیبی از حاضرجوابی، حس شوخ طبعی کنایه‌آمیز، توداری و تأدیب نفس بود که تجربه‌ی بیست و دو سال زندگی مشترک هم شناساندن شخصیت او به همسرش، کافی نبود. خواندن ذهن خاتم بنت خیلی راحت‌تر بود. زنی بود با درک و شعور پایین، اطلاعات اندک و عدمدمی مزاج. وقتی هم که از چیزی راضی نبود، فکر می‌کرد اعصابش به هم ریخته و وقتی هم که اعصابش به هم می‌ریخت (که از زمان شیوع طاعون عجیب در دوران جوانی اش تقریباً همیشه اینطوری بود)، آرامش را در آغوش رسم و رسوماتی جستجو می‌کرد که دیگر به چشم خیلی‌ها موضوعاتی پیش‌پا افتاده می‌آمدند.

کار آقای بنت در زندگی، زنده نگه داشتن دخترهایش بود. کار خانم بیست هم شوهردادن آن‌ها.

- زن، دارم به تفنگم می‌رسم. آگه دوست داری، وراجی کن اما بذار به امور دفاعی ملکم رسیدگی کنم! همین اجازه کافی بود.

«خب، عزیزم، خانم لانگ^۲ گفت مرد جوون و پولداری ندرفلید رو اجاره کرده؛ گفت درست موقع شروع طاعون عجیب از راه منچستر، با کالاسکه‌ی چهاراسبه از لندن فرار کرده.»

- این آقا اسمش چیه؟

- بینگلی^۳. مرد مجردی با سالی چهار، پنج هزار عایدی! جان می‌ده برای دخترهای ما!

- چطور؟ می‌تونه بهشون شمشیرزنی یا تیراندازی یاد بده؟

- چطور می‌تونی این قدر کسل‌کننده باشی! باید بدونی که دارم به ازدواجش با یکی از دخترهای فکرمی کنم.

- ازدواج؟ اون هم در چنین زمانی؟ قطعاً این بینگلی چنین فکر و خیالی نداره.

- فکر و خیال! مزخرفه، چه حرفایی می‌زنی! احتمالش خیلی زیاده عاشق یکی از اون‌ها بشه، برای همین تا او مدد، باید برقی به دیدنش.

- دلیلی برای این کار ندارم. تازه، از این گذشته، نباید غیر از موقع خیلی ضروری در جاده‌ها رفت‌وآمد کنیم، و گرنه ممکنه اسب‌ها و کالاسکه‌های بیشتری رو در این عذاب الهی که این اواخر به جون هرتفوردشر^۴ عزیزمن افتاده، از دست بدیم.

- ولی به فکر دخترهایش باش!

¹ Mrs. Long

² Bingley

³ Hertfordshire

فصل دوم

آقای بنت جزو اولین کسانی بود که به دیدن آقای بینگلی رفت. از ابتدا هم قصد رفتن داشت، هرچند تا آخرین لحظه به همسرش اطمینان می‌داد که نمی‌رود. زنش تا شب بعد از ملاقات هم از آن خبر نداشت. خبردارشدنش هم به شکلی بود که در ادامه خواهیم دید. آقای بنت داشت دختر دومش را در حال حک‌کردن نشان خاندان بنت روی دسته‌ی شمشیر جدیدش تماشا می‌کرد که ناگهان به او گفت: «امیدوارم آقای بینگلی ازش خوشش بیاد، لیزی.»

مادرش با کینه گفت: «ما که قرار نیست به دیدنش برمی‌یابیم، از کجا بدونیم آقای بینگلی خوشش می‌آید یا نه.»

الیزابت گفت: «ولی ماما، مگه فراموش کردی توی مجلس رقص بعدی اون رو می‌بینیم.»

خانم بنت اعتنا نکرد و جواب نداد ولی نتوانست جلوی خودش را بگیرد و سریکی از دخترهایش اوقات تلخی کرد.

- کیتی، محض رضای خدا اونطوری سرفه نکن! طوری سرفه می‌کنی انگار مبتلا به طاعون شدی!